

УДК 631.563:633.34

ТЕХНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ НАСІННЯ СОЇ РІЗНИХ СОРТІВ ПІД ЧАС ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ

ГУРА М.М., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **ЯЩУК Н.О.**, *кандидат с.-г. наук, доцент*
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Сучасна сільськогосподарська промисловість стикається з великими викликами, пов'язаними зі зростаючим попитом на продукти рослинного походження, зокрема сої. Соя відома своєю високою жирністю та білками, які є важливими складовими для харчування людини та виробництва кормів для тварин. Збільшення виробництва сої стає важливою складовою для забезпечення продовольчої безпеки та розвитку аграрного сектору. Проте, однією з головних проблем у вирощуванні та використанні сої є збереження її насіння від деградації якості протягом тривалого періоду.

Перший етап досліджень стосувався відбору зразків насіння сої та визначені технологічних показників якості насіння сої таких сортів: Кентуккі, Ліссабон, ЕС Ментор, які були вирощені в ПСП “Лан” за стандартною промисловою технологією. Метою першого етапу досліджень було виявлення кращого сорту сої для використання на продовольчі, технічні та кормові цілі. Другий етап досліджень передбачав визначення технологічних, біохімічних та посівних показників насіння сої досліджуваних сортів за різних режимів та термінів зберігання.

Найвищі показники вмісту білка в насінні сої у сорту ЕС Ментор – 40,7 %, що надає йому переваги при використанні для виробництва білкового соєвого борошна та поживного корму (шроту) для тварин. Досить високий показник вмісту білка був і в насінні сорту Кентуккі – 38,2 %. Тому враховуючи його попередні високі технологічні показники, насіння даного теж є гарною сировиною для виробництва соєвого борошна та корму.

Насіння сорту Ліссабон мало найвищі показники вмісту олії – 20,5 % (за мінімально допустимого вмісту 12 %), що дозволяє рекомендувати його для виробництва олії, а відходів для корму тварин. Загалом насіння усіх досліджуваних сортів мало високі показники вмісту олії від 18,4 до 20,5 %, що дає можливість його використання для виробництва олії.

Насіння сої сорту Кентуккі має найвищі технологічні та посівні якості, що дає можливість використання його на переробку та насінневі цілі. Насіння сортів Ліссабон і ЕС Ментор хоч і мають нижчі показники, порівняно із сортом Кентуккі, однак теж є придатними для переробки.

Вищі та стабільні показники вмісту білка і олії відмічали за зберігання насіння сої усіх досліджуваних сортів за охолодженого стану, особливо після 9-12 місяця.

Таким чином, для виробництва високобілкового соєвого борошна та поживного корму варто використовувати насіння сої сорту ЕС Ментор, для виробництва олії – сорту Ліссабон. Універсальне призначення має насіння сої сорту Кентуккі